

Beleids- en begrotingstoelichting

SOCIALE ECONOMIE

Begroting 2025

Hilde Crevits, Vlaams minister van
Binnenland, Steden- en
Plattelandsbeleid, Samenleven,
Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en
Zeevisserij

I. INHOUDSTAFEL

II.	INLEIDING DOOR DE MINISTER	3
III.	SAMENVATTING	4
IV.	TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	5
	1. Transversale en horizontale doelstellingen	5
V.	BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA	6
VI.	BELEIDSVELD I: SOCIALE ECONOMIE	8
	1. ISE: ACTIVERING (SOCIALE ECONOMIE)	8
	1.1. Strategische doelstelling: We versterken de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking	8
	1.2. Operationele doelstellingen.....	8
	1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	10
	1.3.1. Departement WEWIS.....	11
	2. ISE: DUURZAME ARBEIDSMARKT (SOCIALE ECONOMIE), MVG excl. DAB	21
	2.1. Strategische doelstelling: We zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie	21
	2.2. Operationele doelstellingen.....	21
	2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	22
	2.3.1 Departement WEWIS.....	23
VII.	LIJST MET AFKORTINGEN	28
IX.	BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	29
X.	BIJLAGE 'ISE indicatoren'	30

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Samen onderweg naar een inclusief Vlaanderen met (arbeids)kansen voor iedereen

De Vlaamse arbeidsmarkt staat onder toenemende druk. Hoewel vandaag meer mensen aan het werk zijn dan ooit, blijft het invullen van openstaande vacatures een uitdaging. De vergrijzing zet deze **arbeidsmarktkrapte** nog verder op scherp.

En toch zien we dat een **omvangrijk potentieel onbenut** blijft op onze arbeidsmarkt. Zo bedraagt de **werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidsbeperking** vandaag slechts 47,3% tegenover 76,8% in de totale bevolking. Ook deze mensen willen en kunnen van betekenis zijn op de arbeidsmarkt, maar vinden omwille van diverse redenen moeilijk duurzaam en betaald werk.

Dit arbeidspotentieel willen we beter naar waarde schatten.

Niet alleen om de tekorten op de arbeidsmarkt aan te pakken is een hogere werkzaamheidsgraad cruciaal, maar vooral om **kwetsbare mensen beter bij de samenleving** te betrekken en hun levenskwaliteit te versterken. Want werk biedt meer dan enkel een inkomen: het zorgt ook voor identiteit, eigenwaarde, zelfvertrouwen en sociale verbondenheid. Als krachtige hefboom om een kwalitatief leven uit te bouwen, moeten we werk dan ook toegankelijker maken voor kwetsbare mensen.

Sociale-economieondernemingen in Vlaanderen spelen hier vandaag al een belangrijke rol in. De sector, die inmiddels meer dan 30.000 mensen tewerkstelt in meer dan 100 bedrijven, is uitgegroeid tot een belangrijke pijler in onze economie. Het feit dat de brutomarge dit jaar de kaap van één miljard euro overschreed en dat in topsectoren zoals de biogebaseerde economie en machinebouw één op vijf ondernemingen samenwerkt met sociale-economieorganisaties (bron: VVP), toont aan hoe verankerd de sector is in het Vlaams economisch weefsel. Ze trekken mee aan de kar van een transitie naar een duurzame economie.

Tegelijk zien we ook meer mensen met een arbeidsbeperking hun opwachting maken in het reguliere arbeidscircuit. Sinds de start van **individueel maatwerk** in 2023 zijn al meer dan 6.800 premies individueel maatwerk goedgekeurd voor werkgevers en zelfstandigen met een beperking. Dit geeft aan dat steeds meer werkgevers bereid zijn om talentvolle mensen met een behoefte aan ondersteuning aan te werven of te re-integreren op hun werkvloer.

Ik reik de hand aan alle ondernemers in Vlaanderen, in de sociale economie en de reguliere economie, om hier effectief samen werk van te maken.

Door kansen te creëren voor personen met een arbeidsbeperking, door perspectief te bieden aan wie moeilijker zijn plaats vindt op de arbeidsmarkt, door te bouwen aan een economie waarin inclusief, sociaal en duurzaam ondernemen de norm is, **maken we van Vlaanderen een warme, zorgzame en welvarende plek** voor iedereen, zonder onderscheid.

Hilde Crevits

III. SAMENVATTING

In opvolging van het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 en de beleidsnota Sociale Economie 2024-2029 worden verschillende initiatieven uitgerold. Hierna worden kort de belangrijkste accenten binnen het beleidsveld Sociale Economie toegelicht. In de bespreking per inhoudelijk structuurelement wordt stil gestaan bij de kredietevoluties en beleidsinitiatieven voor het jaar 2025.

Om de werkzaamheidskloof tussen mensen met en zonder een arbeidsbeperking te verkleinen, zet ik me met de strategische doelstelling "We versterken de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking" in om iedereen volwaardig te laten participeren aan de arbeidsmarkt. Het is cruciaal dat alle werkgevers, zowel in de reguliere als in de sociale economie, hun verantwoordelijkheid opnemen voor een inclusieve en zorgzame arbeidsmarkt. Een snelle, vlotte en correcte indicering van de ondersteuningsnood van personen met een arbeidsbeperking is fundamenteel om deze doelstelling te realiseren. Samen met mijn collega bevoegd voor Werk, VDAB en de verschillende stakeholders in de sector zelf onderzoeken we hoe we dit proces sneller en beter kunnen laten verlopen. We evalueren het proces van indicering zowel naar individueel als collectief maatwerk continu (OD5).

Ter versterking van de sociale economie voorzie ik in 2025 een eerste fase van het groeipad waarbij we minstens 200 plaatsen in collectief maatwerk willen realiseren (OD2) en waak ik samen met mijn collega bevoegd voor Werk over een vlotte toeleiding naar deze plaatsen (OD5). Ik verken samen met de sector de mogelijkheden tot optimalisatie van de maatregel collectief maatwerk (OD1) en onderzoek hoe we het doorstroomkader kunnen hervormen naar een meer wervende dynamische loopbaanaanpak op maat van de persoon (OD3). Daarnaast wil ik nóg meer werkgevers in het reguliere arbeidscircuit overtuigen om te investeren in het talent van personen met een arbeidsbeperking. Ik plaats daarom individueel maatwerk sterker in de kijker en onderzoek of de maatregel de drempels voor aanwerving, re-integratie of het opstarten van een zelfstandige activiteit voldoende wegneemt (OD4). Tot slot bekijk ik samen met de beleidsdomeinen Werk en Welzijn hoe we het aanbod binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen versterken (OD6).

De tweede overkoepelende strategische doelstelling, "Een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie," focust op het versterken van de samenwerking tussen reguliere ondernemingen en ondernemingen in de sociale economie. Dankzij hun maatschappelijke focus en lokale verankering, spelen deze laatste een cruciale rol in de transitie naar een inclusieve arbeidsmarkt en duurzame economie. Het is cruciaal dat ondernemingen niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van inclusieve tewerkstelling erkennen, maar er ook de economische voordelen van benutten. Om deze samenwerking te faciliteren en te versterken, onderzoek ik hoe we ondernemingen in Vlaanderen via een doelgerichte communicatiecampagne kunnen motiveren om actiever samen te werken met sociale-economiebedrijven (OD7).

Om de bruggen tussen sociale economie, MVO en ondernemers te versterken, ga ik in gesprek met mijn collega bevoegd voor Economie om het ondersteuningsinstrumentarium te stroomlijnen en te rationaliseren (OD8). We onderzoeken de opportuniteiten om het VLAIO-instrumentarium voor erkende sociale economie ondernemingen toegankelijker te maken. Ook de lokale besturen zijn van grote betekenis om oplossingen te bieden voor de maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen.

Ik ondersteun de lokale besturen en provincies om op (boven)lokaal niveau tewerkstellingskansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt te creëren en maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden, zodat zowel sociale als economische meerwaarde wordt gerealiseerd. In een eerste stap zal ik de lokale regierol sociale economie en werk evalueren en onderzoek ik of en hoe we nieuwe inhoudelijke accenten kunnen leggen, in het bijzonder op 'de brug tussen sociale economie en reguliere economie' (OD9).

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Deze rubriek wordt later aangevuld (vanaf BBT 2026) na goedkeuring van de nieuwe beleidsplannen voor de legislatuur 2024-2029.

V. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA

TOTAAL - SOCIALE ECONOMIE, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	131	0	0	717.324	717.452
Bijstelling BO 2025	0	0	0	3.849	12.939
BO 2025	131	0	0	721.173	730.391

PROGRAMMA TH - SOCIALE ECONOMIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	131	0	0	717.324	717.452
Bijstelling BO 2025	0	0	0	3.849	12.939
BO 2025	131	0	0	721.173	730.391

Het beleidsveld Sociale Economie omvat binnen de begroting één beleidsprogramma, meer precies het programma TH. Onder dit beleidsprogramma gaan twee ISE's schuil; de ISE Activering en de ISE Duurzame arbeidsmarkt, die verderop in deze BBT nog uitgebreid toegelicht worden.

Het budget voor het beleidsprogramma Sociale Economie bedraagt bij BO 2025 721.173 keuro VAK en 730.391 keuro VEK. Dit is het resultaat van een stijging met 3.849 keuro aan de zijde van de vastleggingskredieten en 12.939 keuro aan de zijde van de vereffeningskredieten.

De stijging met 3.849 keuro aan VAK-zijde is het netto-resultaat van een stijging van de budgetten voor de ISE activering met 16.058 keuro en een daling van het VAK-budget voor de ISE duurzame arbeidsmarkt met 12.209.

- De stijging van het budget voor de ISE Activering is vooral toe te schrijven aan indexaties (13.558 keuro) en de middelen voor het groeipad voor Collectief Maatwerk (6000 keuro). Door een begrotingsinspanning in de vorm van een hervorming binnen de sociale economie (zie Centenboekje), wordt deze stijging beperkt getemperd ten belope van 3.500 keuro.
- De daling met 12.209 keuro op de VAK-budgetten voor de ISE duurzame arbeidsmarkt is vooral toe te schrijven aan het feit dat het overgrote deel van

de VAK-middelen (-9.847 keuro) die tijdelijk ontvangen werden voor de uitvoering van het Lokaal activeringspact, in 2025 terugkeren naar hun plek van herkomst. Daarnaast wordt er op deze ISE eveneens een begrotingsinspanning geleverd, waardoor het VAK-budget met 2.500 keuro afneemt.

Aan VEK-zijde vinden we –voor wat betreft de ISE-activering- dezelfde bewegingen terug als deze die zich voordoen aan de VAK-zijde (zie boven). Bijgevolg is het verschil tussen het VAK- en VEK-budget voor wat betreft de bijstelling, te situeren binnen de ISE duurzame arbeidsmarkt. Het verschil is meer precies te verklaren door het feit dat tegenover de 9.847 keuro VAK-middelen voor het Lokaal activeringspact die in 2025 terugkeren naar de plek van herkomst, slechts een bedrag van 757 keuro VEK staat dat mee terugkeert. Aangezien er in 2025 nog projecten lopend zijn die kaderen in het Lokaal ActiveringsPact, blijft het overgrote deel van het corresponderende VEK budget nog nodig in 2025.

VI. BELEIDSVELD I: SOCIALE ECONOMIE

1. ISE: ACTIVERING (SOCIALE ECONOMIE)

1.1. Strategische doelstelling: We versterken de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om 80% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd aan het werk te krijgen. Een belangrijke hefboom om die doelstelling te halen is het verkleinen van de werkzaamheidskloof tussen mensen met en zonder een arbeidsbeperking. Het is belangrijk dat alle werkgevers, zowel uit de reguliere als de sociale economie, hun rol opnemen. Ik nodig ze uit om samen op weg te gaan naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarin diversiteit een meerwaarde vormt en waarin iedereen de kans krijgt om zijn of haar talenten te benutten.

Als impactindicator om deze evolutie te monitoren, schuiven we de kloof tussen de werkzaamheidsgraad van mensen die enige vorm van langdurige hinder ervaren ten opzichte van de algemene werkzaamheidsgraad in Vlaanderen naar voren. In 2023 was de werkzaamheidsgraad van de personen met langdurige hinder door handicap, aandoening of ziekte 47,3% in vergelijking met de werkzaamheidsgraad van de algemene bevolking die 76,8% bedroeg. De kloof tussen deze werkzaamheidsgraden bedroeg dan ook een beduidend hoge 29,5 procentpunt in 2023. Meer informatie kan gevonden worden in bijlage IX.

1.2. Operationele doelstellingen

OD 1: We optimaliseren de maatregel collectief maatwerk

In 2025 worden de ambities, zoals geformuleerd in mijn beleidsnota, opgestart en systematisch uitgerold.

We onderzoeken

- in afstemming met de sector de mogelijkheden tot optimalisatie van de maatregel collectief maatwerk;
- of we enclavewerking vanuit de maatwerkbedrijven in private ondernemingen flexibel en op maat mogelijk voor micro-ondernemingen en kmo's kunnen maken, zonder in te boeten op de kwalitatieve begeleiding van doelgroepwerknemers.

OD 2: We voorzien een groeipad van minstens 1000 extra plaatsen in de sociale economie, in het bijzonder in collectief maatwerk

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

We plannen een eerste fase van het groeipad voor Collectief Maatwerk, waarmee we in 2025 minimaal 200 extra plaatsen zullen creëren.

OD 3: We stimuleren doorstroom via een dynamisch kader

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn opgestart en systematisch uitgerold.

We nemen de lessen uit de (lopende) onderzoeken naar optimalisatie van collectief maatwerk mee om het doorstroomkader te hervormen naar een meer wervende dynamische loopbaanaanpak op maat.

OD 4: We zetten volop in op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

We onderzoeken of individueel maatwerk de drempels voor aanwerving, re-integratie van personen met een arbeidsbeperking of het opstarten van zelfstandige activiteiten voldoende wegneemt.

OD 5: Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

In overleg met de minister bevoegd voor Werk, VDAB en de sectoren versnellen en optimaliseren we het proces van indicering en onderzoeken we de mogelijkheden om de toeleiding naar de beschikbare plaatsen in collectief maatwerk te verbeteren.

Ook maken we samen met de minister van Werk concrete afspraken met VDAB over de monitoring en een periodieke rapportering.

OD 6: We versterken de werk- en zorgtrajecten

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

We onderzoeken samen met de beleidsdomeinen Werk en Welzijn hoe we het aanbod binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen verbeteren en stroomlijnen.

Aan de federale overheid vragen we om binnen alle stelsels van vervangingsinkomens (werkloosheidsuitkering, inkomensvervangende tegemoetkoming,...) een betere combinatie van loon en uitkering/tegemoetkoming mogelijk te maken, voor personen die de stap naar voltijdse tewerkstelling (nog) niet kunnen zetten.

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ISE ACTIVERING (SOCIALE ECONOMIE)

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	694.180	16.058	710.238	694.180	16.058	710.238
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	694.180	16.058	710.238	694.180	16.058	710.238

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Onder het ISE 'Activering (Sociale Economie)' bevinden zich bij BO 2025 vijf actieve begrotingsartikelen: Collectief Maatwerk (CMW), Arbeidsmatige Activiteiten in de Sociale Economie (AMA SE), Doelgroepvermindering GESCO's sociale werkplaatsen, Individueel Maatwerk (IMW) en Individueel Maatwerk-loonpremies.

Onder paragraaf 1.3.1 worden deze begrotingsartikelen meer in detail besproken.

De middelen op dit ISE dragen bij tot de realisatie van de strategische doelstelling 'We versterken de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking'.

Het totale krediet (zowel VAK als VEK) voor dit ISE bedraagt bij BO 2025 710.238 keuro. De stijging ten opzichte van BA 2024 bedraagt 16.058 keuro in VAK en VEK of 2,3%.

Deze stijging bestaat voor 13.558 keuro of 84% uit indexen die toegekend worden voor Collectief Maatwerk, Individueel Maatwerk, de Arbeidsmatige Activiteiten en de GESCO's Sociale Werkplaatsen.

Daarnaast werd in het kader van het nieuwe Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029 beslist om een groeipad te voorzien van minstens 1.000 extra plaatsen in de sociale economie, in het bijzonder in Collectief Maatwerk. Hiervoor werd een budget ingeschreven in de begroting van 6.000 keuro VAK/VEK (zie ook tabel Netto Beleidsruimte).

Samen geeft dit een stijging van het budget met 19.558 keuro.

Eveneens in het kader van de opmaak van het regeerakkoord en de bijhorende begrotingsbesprekingen werd beslist om een begrotingsinspanning te leveren door de Sociale Economie te hervormen. In totaal gaat het om een budgettaire inspanning van 6000 keuro, waarvan 3.500 keuro genomen wordt op het ISE Activering Sociale Economie.

De stijging met 19.558 keuro en de begrotingsinspanning ten belope van 3.500 keuro, geven samen de delta van 16.058 keuro die zichtbaar is in bovenstaande tabel.

1.3.1. Departement WEWIS

Uitgavenartikelen

TBO-1THC2UA-WT - COLLECTIEF MAATWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

De tewerkstellingsmaatregel CMW biedt werk en ondersteuningsmogelijkheden op maat aan personen met een arbeidsbeperking die moeilijk toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

Daarbij wordt er voldoende aandacht geschonken aan doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt (al dan niet met ondersteuning via IMW) zodat de voorziene plaatsen binnen sociale economie naar mensen gaan die de ondersteuning via een collectieve setting nodig hebben.

De komst van IMW voorziet een vangnet, de terugvalpositie, indien de doorstroom vanuit CMW naar de reguliere economie niet succesvol blijkt. Op die manier wordt in partnerschap met de reguliere economie niet alleen het jobpotentieel voor deze mensen verhoogd, maar ook de doorstroom zorgzaam gefaciliteerd.

Bij BO 2025 wordt voor Collectief Maatwerk een budget van **597.698 keuro VAK en VEK** voorzien.

Dit begrotingsartikel is gekoppeld aan de volgende vier operationele doelstellingen:

- Operationele doelstelling 1: 'We optimaliseren de maatregel collectief maatwerk';
- Operationele doelstelling 2: 'We voorzien een groeipad van minstens 1.000 extra plaatsen in de sociale economie, in het bijzonder in collectief maatwerk;
- Operationele doelstelling 3: 'We stimuleren doorstroom via een dynamisch kader';
- Operationele 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	580.966	580.966
<i>Index</i>	11.677	11.677
<i>Compensaties</i>	-945	-945
<i>Andere bijstellingen</i>	6.000	6.000
BO 2025	597.698	597.698

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet bij BA 2024 bedroeg 580.966 keuro VAK/VEK. Het beschikbaar krediet BO 2025 bedraagt 597.698 keuro. Het beschikbaar krediet in 2025 neemt met andere woorden toe met 16.732 keuro VAK/VEK.

Deze krediettoename is het resultaat van de onderstaande bewegingen:

- Index (+11.677 keuro VAK/VEK)
De toegekende index op het begrotingsartikel van CMW bedraagt 11.677 keuro VAK/VEK.
- Groeipad (+6.000 keuro VAK/VEK)
In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 wordt er bij BO 2025 6.000 keuro VAK/VEK voorzien voor een groeipad. Over de volledige legislatuur, na bijkomend nieuw beleid in 2028 en 2029, betekent dit minstens 1.000 extra plaatsen voor CMW.
- Overgangsbepaling LDE (-945 keuro)
De lokale diensteneconomie gaat sinds 1 juli 2023 geleidelijk op in individueel maatwerk. LDE-ondernemingen kregen de mogelijkheid om hun werking voort te zetten in het kader van CMW of IMW. De opgestarte inschakelingstrajecten worden voltooid in één van beide maatregelen. Een groot aantal organisaties koos er voor om in te kantelen in CMW. De budgettaire impact van deze inkanteling, rekening houdend met de in het BVR verankerde overgangsmaatregel inclusief VIA, bedroeg 16.948 keuro. Dit bedrag werd gecompenseerd vanuit het begrotingsartikel van IMW (TB0-1THC2UF-WT). Het ging om een compensatie van 4.401 keuro bij BA 2023 en 12.547 keuro bij BO 2024.

Na afloop van de overgangsmaatregel, volgt er een budgetneutrale omzetting van het tijdelijk contingent naar een structureel contingent binnen CMW. De budgetneutrale omzetting bedraagt 70% waardoor bij afloop van een LDE traject 30% van het eerder gecompenseerde krediet opnieuw gecompenseerd moet worden naar het begrotingsartikel IMW (TB0-1THC2UF-WT).

Bij de start van 2025 zal de tijdelijke overgangsmaatregel budgetneutraal omgezet zijn voor 129,64 VTE, wat resulteert in een compensatie van 945 keuro naar het begrotingsartikel van IMW (TB0-1THC2UF-WT).

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar TB0-1THC2UF-WT	-945	-945	Compensatie LDE-inschakelingstraject
TOTAAL	-945	-945	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Groeipad Maatwerk	6.000	6.000	Er wordt een groeipad voorzien. Deze bijstelling is opgenomen in het regeerakkoord.
TOTAAL	6.000	6.000	

TB0-1THC2UB-WT - LOKALE DIENSTENECONOMIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze maatregel werd stopgezet op 1 juli 2023 en ingekanteld in IMW (zie operationele doelstelling 4: 'We zetten volop in op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk' en operationele doelstelling 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking'). Dit begrotingsartikel bevatte voor de inkanteling de kredieten voor de maatregel Lokale Diensteneconomie. Sinds de inkanteling ressorteren de kredieten voor deze maatregel LDE als basisallocatie onder het begrotingsartikel van de IMW begeleidingspremie (TB0-1THC2UF-WT).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel zal geschrapt worden uit de uitgavenbegroting.

TBO-1THC2UC-WT - ARBEIDSMATIGE ACTIVITEITEN IN DE SOCIALE ECONOMIE (AMA SE)

Korte inhoud begrotingsartikel:

De maatregel Arbeidsmatige Activiteiten in de Sociale Economie (AMA SE) voorziet in begeleiding voor personen die om cognitieve, medische, psychische, psychologische of sociale redenen niet, nog niet of niet meer betaald aan de slag kunnen. Deze mensen voeren begeleide activiteiten uit op een werkvloer in de sociale economie om zo de aansluiting met een werkcontext (opnieuw) te maken. Via hun deelname aan AMA SE genieten ze de latente functies van arbeid (structuur, zingeving,...) en kunnen ze doorgroeien naar betaalde arbeid.

Deze maatregel ressorteert dan ook onder operationele doelstelling 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking' en operationele doelstelling 6: 'Versterken van de werk- en zorgtrajecten'.

Voor deze maatregel wordt bij BO 2025, **6.125 keuro VAK en VEK** voorzien.

Deze maatregel wordt geregeld door:

- Het decreet van 8 juli 2022 over de werk- en zorgtrajecten;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 houdende de uitvoering van het decreet van 8 juli 2022.

De inkanteling van de maatregel in het 'nieuwe' decreet van 2022 was voorzien voor 1 januari 2024 en gebeurde zonder impact op de bestaande toekenningen (gesloten contingent) en zonder impact op de methodiek van berekening en de toegekende subsidie per begeleiding.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	6.005	6.005
<i>Index</i>	120	120
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	6.125	6.125

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Het krediet bij BA 2024 bedroeg 6.005 keuro VAK/VEK. Het beschikbaar krediet bij BO 2025 bedraagt 6.125 keuro VAK/VEK. Het toegekend krediet stijgt met het bedrag van de index, met name 120 keuro VAK/VEK.

Het benodigd budget van 6.125 keuro voor 2025 houdt rekening met een 90% invulling van het laatst afgerekende jaar, 2023, hetgeen 1505,7 trajecten vertegenwoordigt. Sinds 2023 wordt een deel van het niet ingevulde contingent herverdeeld via een oproep naar organisaties die aangeven een betere invulling te kunnen bewerkstellingen. De bedoeling is om zo het beschikbare contingent en het bijhorend krediet adequater in te zetten. De heroriëntering van de niet-ingevulde

trajecten uit 2023 betreft 143 trajecten en wordt verondersteld volledig ingevuld te worden in 2025. Daarnaast worden 87 niet-ingevulde trajecten uit 2024 geheroriënteerd en volledig meegenomen in 2025.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 18 november 2022 houdende de uitvoering van het decreet van 8 juli 2022 over de werk- en zorgtrajecten, werd afgesproken een compensatie van het bevoegdheidsdomein Welzijn (arbeidsmatige activiteiten Welzijn) naar het bevoegdheidsdomein Sociale Economie over te hevelen voor de creatie van bijkomende plaatsen voor arbeidsmatige activiteiten in de Sociale Economie. Hiervoor worden 87 extra trajecten voorzien.

Er wordt verwacht dat nog 20% van de 251 dossiers voor tijdelijke trajecten uit 2023 moeten vereffend worden tot het einde van de periode, zijnde 31 maart 2025. Dit vertegenwoordigt 50,2 trajecten of 40 keuro VEK.

AMA in keuro	VAK	VEK
BO 2025	6.125	6.125
Ingevuld structureel contingent 2023	4.259	4.259
Verhoogde invulling n.a.v. de door VDAB en de organisaties uitgevoerde acties (180,63 trajecten)	581	581
Heroriëntering niet-ingevulde trajecten 2023 - 143 trajecten	460	460
Heroriëntering niet-ingevulde trajecten 2024 - 87 trajecten	280	280
Invulling 87 trajecten (compensatie Welzijn)	280	280
Geraamde resterende tijdelijke trajecten uit 2023 (20%) tot 31 maart 2025		40
Totale benutting (inclusief index juni/2025)	5.860	5.900

Er wordt voor BO 2025 een totale invulling geraamd van 1.822,7 trajecten in VAK en 1.872,9 trajecten in VEK. De voorziene subsidie bedraagt eind juni 3.167 euro per traject. Er wordt uitgegaan van een indexoverschrijding in februari 2025 zodat de index toegepast kan worden in april 2025. Op jaarbasis bedraagt de index 1,5%, hetgeen een subsidiebedrag vertegenwoordigt van 3.214,51 euro per traject.

Zodoende wordt voor BO 2025 een benodigd budget geraamd van 5.860 keuro VAK en 5.900 keuro VEK (inclusief de geraamde index van juni 2025). Echter, gelet op de nieuwe manier van werken alsook de inhaalbeweging die de organisaties en VDAB aan het maken zijn, wordt voorzien dat in 2025 het volledige budget van 6.125 keuro in VAK en VEK aangewend zal worden om de voorziene 1.903 trajecten op jaarbasis in te vullen.

TBO-1THC2UD-WT - SINE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze maatregel werd ingekanteld in IMW en dooft definitief uit op 1 juli 2025 (zie operationele doelstelling 4: 'We zetten volop in op tewerkstellingskansen van personen

met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk' en operationele doelstelling 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking').

Dit begrotingsartikel bevatte de kredieten voor de maatregel Sociale Inschakelingseconomie (SINE) waarbij via het actieve gebruik van werkloosheidsuitkeringen de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen in de sociale inschakelingseconomie wordt gestimuleerd.

De kredieten voor de overgangsmaatregelen SINE ressorteren sinds de opstart van Individueel Maatwerk als basisallocaties onder het begrotingsartikel van de IMW begeleidingspremie (TB0-1THC2UF-WT).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Niet van toepassing.

TB0-1THC2UE-WT - DOELGROEPVERMINDERING GESCO'S SOCIALE WERKPLAATSEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op 1 januari 2023 is het federale wetgevingsinitiatief in werking getreden, dat de regeling rond sociale zekerheidsbijdragen voor alle maatwerkbedrijven en alle personen met (erkende) arbeidsbeperking tewerkgesteld in een maatwerkbedrijf uniformiseert. In antwoord op de federale wijziging paste de Vlaamse Regering het besluit tot veralgemening van het stelsel van de gesubsidieerde contractuelen aan om op die manier te zorgen voor een harmonisering van de regelgeving voor maatwerkbedrijven. De wijziging schrapt de regelgeving, waarbij de doelgroepvermindering voor gesco's voor doelgroepwerknemers en omkadering in de maatwerkbedrijven kan worden gebruikt. De maatregel werd definitief gestopt op 1 januari 2023.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	111	111
<i>Index</i>	2	2
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	113	113

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij BA 2024 bleef er nog een klein bedrag van 111 keuro staan op het artikel om eventuele achterstellen op te vangen. Dit budget wordt in 2025 constant gehouden. Daarnaast wordt er een index toegekend van 2 keuro wat het finale budget voor 2025 op 113 keuro VAK/VEK brengt.

TBO-1THC2UF-WT - INDIVIDUEEL MAATWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Sinds 1 juli 2023 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe decreet maatwerk bij individuele inschakeling van 14 januari 2022 en het bijhorende uitvoeringsbesluit van 15 juli 2022. Deze maatregel is rechtstreeks gekoppeld aan de operationele doelstelling 4: 'We zetten volop in op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk' en de operationele doelstelling 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking'.

Individueel Maatwerk (IMW) heeft als doelstelling alle werkgevers de mogelijkheid te geven om personen met een arbeidsbeperking tewerk te stellen, maar ook zelfstandigen met een arbeidsbeperking te ondersteunen. Werkgevers en zelfstandigen kunnen rekenen op een tijdelijke, maar verlengbare, financiële ondersteuning. Deze ondersteuning kan ook ingezet worden bij personen met gezondheidsproblemen bij de re-integratie na ziekte en voor een meer blijvende ondersteuning op de werkvloer van persoon met een arbeidsbeperking.

Voor werkgevers bestaat de financiële ondersteuning uit een loonpremie of een begeleidingspremie. De begeleidingspremie zorgt ervoor dat bedrijven kwalitatieve begeleiding kunnen bieden op de werkvloer. Voor zelfstandigen wordt voorzien in een ondersteuningspremie.

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die ter beschikking worden gesteld voor de begeleidingspremie. De middelen zijn afkomstig van een overheveling van 3 maatregelen die inkantelen in deze nieuwe maatregel met name Lokale Diensteneconomie, de Sociale Inschakelingseconomie en de Maatwerkafdelingen die ervoor gekozen hebben om over te stappen van Collectief Maatwerk naar Individueel Maatwerk.

De budgetten voor de IMW-loonpremie worden opgenomen onder begrotingsartikel TBO-1THC2UG-WT.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	56.427	56.427
<i>Index</i>	746	746
<i>Compensaties</i>	945	945
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.500	-3.500
BO 2025	54.618	54.618

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het budget voor de begeleidingspremie individueel maatwerk bedroeg bij BA 2024, 56.427 keuro VAK/VEK en bedraagt voor BO 2025, 54.618 keuro VAK/VEK. Het verschil tussen beide begrotingsrondes betreft een vermindering van het beschikbare budget ten belope 1.809 keuro in VAK en VEK.

Deze vermindering is het resultaat van enerzijds een toename van het budget met 746 keuro. Het betreft hier de toegekende index voor het begrotingsjaar 2025.

Daarnaast wordt 945 keuro gecompenseerd vanuit het begrotingsartikel dat de middelen voor Collectief Maatwerk bevat (TB0-1THC2UA-WT) naar dit begrotingsartikel.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1THC2UA-WT	945	945	Compensatie LDE-inschakelingstraject
TOTAAL	945	945	

LDE-ondernemingen kregen de mogelijkheid om hun werking voort te zetten in het kader van Collectief Maatwerk of Individueel Maatwerk. De opgestarte inschakelingstrajecten worden voltooid in één van beide maatregelen. Voor zij die kozen om hun inschakelingstraject te voltooien in Collectief Maatwerk volgt een budgetneutrale omzetting van het tijdelijk contingent naar een structureel contingent binnen Collectief Maatwerk. De budgetneutrale omzetting in 2025 betreft 129,64 VTE, hetgeen resulteert in een compensatie van 945 keuro (zie ook maatregel CMW - TB0-1THC2UA-WT).

Naast de stijging van het budget omwille van de indexering en de compensatie vanuit Collectief Maatwerk, wordt anderzijds een bijstelling in min van -3.500 keuro in VAK en VEK doorgevoerd op dit begrotingsartikel. In de context van de opmaak van het regeerakkoord en de bijhorende budgettaire afspraken werd een begrotingsinspanning ingeschreven die gerealiseerd zal worden door de Sociale Economie te hervormen. In totaal gaat het om een budgettaire inspanning van 6000 keuro, waarvan 3.500 keuro genomen wordt op dit begrotingsartikel dat de middelen bevat voor de begeleidingspremie individueel maatwerk.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Sociale Economie	-3.500	-3.500	Begrotingsinspanning door hervorming Sociale Economie
TOTAAL	-3.500	-3.500	

TB0-1THC2UG-WT - IMW - LOONPREMIES

Korte inhoud begrotingsartikel:

Sinds 1 juli 2023 wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe decreet maatwerk bij individuele inschakeling van 14 januari 2022 en het bijhorende uitvoeringsbesluit van 15 juli 2022. Deze maatregel is rechtstreeks gekoppeld aan de operationele doelstelling 4: 'We zetten volop in op tewerkstellingskansen van personen met een arbeidsbeperking in reguliere bedrijven en als zelfstandige via individueel maatwerk' en de operationele doelstelling 5: 'Samen met de minister van Werk versnellen we het proces van indicering voor personen met een arbeidsbeperking'.

Individueel Maatwerk heeft als doelstelling alle werkgevers de mogelijkheid te geven om personen met een arbeidsbeperking tewerk te stellen, maar ook zelfstandigen met een arbeidsbeperking te ondersteunen. Werkgevers en zelfstandigen kunnen rekenen op een tijdelijke, maar verlengbare, financiële ondersteuning. Deze ondersteuning kan ook ingezet worden bij personen met gezondheidsproblemen bij de re-integratie na ziekte en voor een meer blijvende ondersteuning op de werkvloer van persoon met een arbeidsbeperking.

Voor werkgevers zal de financiële ondersteuning bestaan uit een loonpremie of een begeleidingspremie.

Dit begrotingsartikel omvat de kredieten die ter beschikking worden gesteld voor de loonpremie en heeft een open-end karakter. De loonpremie komt tegemoet aan de mogelijke extra kosten of een lagere productiviteit (rendementsverlies) die de arbeidsbeperking met zich mee kan brengen. Het kan dan onder meer gaan om een aanpassing van het takenpakket, extra rustpauzes, ...

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die vrijgekomen zijn door het uitdoven van de VOP-maatregel, die eveneens een open-end maatregel is en die zich binnen het ISE Activering van het beleidsdomein Werk bevindt. In het uitgavendecreet werd een decreetsbepaling opgenomen, die toelaat dat kredieten mogen herverdeeld worden tussen dit begrotingsartikel en het begrotingsartikel van VOP (TB0-1TDE2QB-WT). Zodoende kunnen de begrotingskredieten tijdens de loop van het begrotingsjaar worden herverdeeld in functie van de reële behoeften voor, enerzijds, de aflopende VOP maatregel, en anderzijds zijn rechtsopvolger, de loonpremie van de nieuwe IMW maatregel.

De budgetten voor de IMW-begeleidingspremie worden opgenomen onder begrotingsartikel TB0-1THC2UF-WT.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	50.671	50.671
<i>Index</i>	1.013	1.013
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	51.684	51.684

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij begrotingsopmaak 2025, gebeurt de raming voor Individueel Maatwerk voor het eerst aan de hand van een ramingsmodel dat zich baseert op het aantal te verwachten dossiers waarna vervolgens geprobeerd wordt de totaaluitgave te ramen. De opbouw van het nieuwe model is tweeledig, waarbij in het eerste deel (simulatiemodel) een richting aangegeven wordt waarnaar het aantal ingevulde VTE's tendeert bij ongewijzigd beleid. In het tweede deel wordt bekeken hoe op basis van deze aantallen een verdere verdeling naar ondersteuningsnood kan uitgevoerd worden om vervolgens via een aantal berekeningen tot een benodigd budget te komen.

Om een betrouwbare raming van het budget voor Individueel Maatwerk te verkrijgen, is het noodzakelijk een zicht te hebben op de evolutie van het aantal dossiers. Op dit moment beschikken we echter nog maar over een beperkte set van data. Daarom wordt veiligheidshalve gekozen, een status quo aan te houden. Het beschikbare budget voor BO 2025, bedraagt bijgevolg 51.684 keuro in VAK en VEK. Dit is het budget van BA 2024, vermeerderd met een index van 1.013 keuro.

2. ISE: DUURZAME ARBEIDSMARKT (SOCIALE ECONOMIE), MVG excl. DAB

2.1. Strategische doelstelling: We zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie

Maatwerkbedrijven maken integraal deel uit van de economie. We zorgen ervoor dat de sociale economie een aantrekkelijk alternatief vormt voor bedrijven die vandaag die taken vaak uitbesteden aan het buitenland. Door hun maatschappelijke focus en lokale verankering maken sociale economie-ondernemingen mee het verschil in de transitie naar een duurzame economie en de nieuwe uitdagingen die hierin liggen.

Als indicator verbonden aan deze ISE voegen we de indicatoren rond de economische leefbaarheid van maatwerkbedrijven op sectorniveau toe.

We onderzoeken of de ontwikkeling van een indicator samenwerking tussen de reguliere en de sociale economie haalbaar is.

Meer informatie kan gevonden worden in bijlage IX.

2.2. Operationele doelstellingen

OD 7: We zetten in op een sterkere wisselwerking tussen de reguliere en de sociale economie

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

We onderzoeken hoe we via een gerichte communicatiecampagne ondernemingen in Vlaanderen kunnen sensibiliseren en motiveren tot samenwerking met bedrijven in de sociale economie.

We gaan in gesprek met spelers uit andere beleidsdomeinen zodat de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de instroom vanuit inactiviteit voor personen met een arbeidsbeperking optimaal kan verlopen.

OD 8: We bouwen een complementair aanbod uit voor de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

Ik ga in dialoog met mijn collega bevoegd voor Economie over hoe we de bruggen tussen sociale economie, MVO en ondernemers kunnen versterken, en het instrumentarium hiertoe kunnen rationaliseren rekening houdend met de budgettaire context.

OD 9: We ondersteunen lokale besturen en de provincies bij een slagkrachtig lokaal sociaal-economisch beleid

In 2025 worden de ambities zoals geformuleerd in mijn beleidsnota opgestart en systematisch uitgerold.

We evalueren de lokale regierol sociale economie en werk en bekijken of en hoe we nieuwe inhoudelijke accenten kunnen leggen, in het bijzonder op 'de brug tussen sociale economie en reguliere economie'.

We onderzoeken of we de erkende Sociale Tewerkstellingsondernemingen kunnen ondersteunen in het kader van lokale maatschappelijke uitdagingen, waarbij zij gebruik makend van individueel maatwerk zowel kansen creëren inzake de tewerkstelling van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt als sociale en economische meerwaarde realiseren en dit in overleg met de lokale besturen.

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DUURZAME ARBEIDSMARKT (SOCIALE ECONOMIE), MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2024	evolutie	BO 2025	BA 2024	evolutie	BO 2025
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	18.144	-12.209	5.935	18.272	-3.119	15.153
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	5.000	0	5.000	5.000	0	5.000
Totaal	23.144	-12.209	10.935	23.272	-3.119	20.153

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Onder het ISE 'Duurzame arbeidsmarkt (Sociale Economie)' bevinden zich langs uitgavenzijde 2 begrotingsartikelen:

- het begrotingsartikel dat de middelen bevat voor de ondersteuningsmaatregelen Sociale Economie en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (in uitvoering van het ondersteuningsdecreet);
- een PA-artikel voor het verstrekken van leningen in het kader van investeringen in hernieuwbare energie en energiebesparende maatregelen.

De middelen op dit ISE dragen bij tot de realisatie van de strategische doelstelling SD: 'We zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie'.

Bij BO 2025 daalt het beschikbaar krediet voor deze ISE met 12.209 keuro VAK en 3.119 keuro VEK. Deze daling situeert zich op het begrotingsartikel dat de middelen bevat voor het ondersteunen van het ondernemerschap op vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (TB0-1THC2TA-WT).

Deze daling vloeit voort uit het feit dat bij BO 2025 9.847 keuro VAK en 757 keuro VEK weg gecompenseerd wordt van dit begrotingsartikel. Meer precies gaat het om de tijdelijke middelen voor het Lokaal activeringspact die terugkeren naar hun plek van herkomst. Daarnaast wordt het budget op dit begrotingsartikel recurrent verminderd met 2500 keuro VAK en VEK. Bij de opmaak van het regeerakkoord en de bijhorende budgettaire afspraken werd een begrotingsinspanning ingeschreven die gerealiseerd zal worden door de Sociale Economie te hervormen. In totaal gaat het om een budgettaire inspanning van 6000 keuro, waarvan 2.500 keuro genomen wordt op dit begrotingsartikel.

Tot slot stijgt het krediet met 138 keuro VAK/VEK als gevolg van indexatie en een beperkte compensatie.

2.3.1 Departement WEWIS

Ontvangstenartikelen

TB0-9THCATA-OW - ONDERSTEUNINGSMAATREGELEN SOCIALE ECONOMIE EN DUURZAAM EN SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de ontvangsten en vorderingen met betrekking tot de subsidies in het kader van ondersteuningsbeleid sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Kredietevolucie:

	AO	TO	LO
BA 2024	131	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	131	0	0

(duizend euro)

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Voor 2025 worden voornamelijk de ontvangsten uit de oproepen 'Innovatie in sociale economie' en 'Starters in sociaal ondernemerschap' verwacht. Het geraamde bedrag van 131 keuro blijft stabiel.

TBO-9THCATB-OP - HET VERSTREKKEN VAN LENINGEN IN HET KADER VAN DE SOCIALE ECONOMIE EN HET DUURZAAM ONDERNEMERSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is bestemd voor de kapitaalaflossingen op de leningen toegekend aan maatwerkbedrijven voor de financiering van investeringen in de productie van hernieuwbare energie en energiebesparende maatregelen.

Kredietevolutie:

	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
Bijstellingen BO 2025	0	0	0
BO 2025	0	0	0

(duizend euro)

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden geen kapitaalaflossingen verwacht in 2025.

Uitgavenartikelen

TBO-1THC2TA-WT - ONDERSTEUNINGSMAATREGELEN SOCIALE ECONOMIE EN DUURZAAM EN SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de middelen voor het ondersteunen van het ondernemerschap op vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). De ondersteuning gebeurt zowel op het niveau van de individuele onderneming als collectief voor de gehele sector. Het decreet van 17 februari 2012 vormt hiertoe de grondslag.

Gezien de huidige maatschappelijke uitdagingen, en ook de Vlaamse en Europese beleidsuitdagingen en -kaders drong de noodzaak tot actualisering van de regelgeving zich op. Het nieuwe ondersteuningsdecreet van 22 maart 2024 treedt in werking op 1 januari 2026.

Dit begrotingsartikel is gelinkt aan de strategische doelstelling: We zorgen voor een betere wisselwerking tussen sociale en reguliere economie.

Deze doelstelling bevat 3 operationele doelstellingen die betrekking hebben op dit begrotingsartikel:

- Operationele doelstelling 7: 'We zetten in op een sterkere wisselwerking tussen de reguliere en de sociale economie';
- Operationele doelstelling 8: 'We bouwen een complementair aanbod uit voor de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (regierol)';
- Operationele doelstelling 9: 'We ondersteunen de lokale besturen en de provincies bij een slagkrachtig lokaal sociaal-economisch beleid'.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	18.144	18.272
<i>Index</i>	131	131
<i>Compensaties</i>	-9.840	-750
<i>Andere bijstellingen</i>	-2.500	-2.500
BO 2025	5.935	15.153

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij BO 2025 daalt het budget voor het ondersteuningsbeleid en het beleid rond maatschappelijk verantwoord ondernemen van 18.144 VAK en 18.272 keuro VEK tot 5.935 keuro VAK en 15.153 keuro VEK. Dit krediet zal worden aangewend voor de ondersteuningsmaatregelen zoals ze in de verschillende hoofdstukken van het ondersteuningsdecreet worden omschreven.

De sterke daling van het beschikbaar VAK-krediet met 12.209 keuro en de beperktere daling van het VEK-krediet 3.119 keuro, kent twee oorzaken:

- Enerzijds keert bij BO 2025 9.840 keuro VAK - van de 10.000 keuro die in 2023 tijdelijk beschikbaar werd gesteld voor het Lokaal activeringspact - terug naar de provisie van het Agentschap Overheidspersoneel. De afgesproken oproepen vonden immers plaats en werden ook vastgelegd in 2023 en 2024. In 2025 is er geen oproep meer voorzien en kan het merendeel van het VAK-budget dus terugkeren. De beperkte VAK-middelen die nog achterblijven voor 2025 betreffen personeelskredieten voor de persoon aangeworven voor de coördinatie van het Lokaal activeringspact en het bijhorende dossierbeheer.

Aan de VEK-zijde keert bij BO 2025 slechts een beperkt bedrag van 757 keuro terug naar de provisie van het Agentschap Overheidspersoneel. De projecten die opgestart worden naar aanleiding van de oproep, gelanceerd in de periode augustus-oktober 2024, zullen immers nog lopen tot eind november 2025. Bijgevolg is het merendeel van het tijdelijke VEK-krediet nog nodig voor vereffening in 2025.

Dit verklaart meteen het grote VAK-VEK verschil op dit begrotingsartikel.

- Daarnaast daalt het krediet op dit begrotingsartikel met 2.500 keuro VAK en VEK in uitvoering van de afspraak die gemaakt werd bij de opmaak van het regeerakkoord en de bijhorende budgettaire plannen. Er dient immers een begrotingsinspanning geleverd te worden van 6.000 keuro door hervormingen in de Sociale Economie. 2.500 keuro van deze inspanning zal gerealiseerd worden op dit begrotingsartikel. Tegelijk onderzoeken we de opportuniteiten om het

VLAIO-instrumentarium voor erkende sociale economie ondernemingen toegankelijker te maken.

- Anderzijds stijgt het budget op dit begrotingsartikel met 138 keuro VAK/VEK, door indexering (131 keuro) en door een compensatie van 7 keuro. Het betreft hier het terugzetten van het éénmalig gedeelte van het rugzakje dat voorzien wordt bij de werving van twee personeelsleden.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van TB0-1TAX2ZZ-WT	7	7	Terugzetten gecompenseerde middelen BO 2024 voor eenmalige kost rugzakjes bij aanwerving personeelsleden voor ondersteuning lokaal activeringspact
Naar SG0-1SKC2TG-PR	-9.847	-757	Teruggave deel middelen Lokaal Activeringspact conform afspraken TB BO 2024
TOTAAL	-9.840	-750	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Sociale Economie	-2.500	-2.500	Bijstelling volgens regeerakkoord
TOTAAL	-2.500	-2.500	

TB0-1THC2TB-PA - HET VERSTREKKEN VAN LENINGEN IN HET KADER VAN DE SOCIALE ECONOMIE EN HET DUURZAAM ONDERNEMERSCHAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het begrotingsjaar 2025 is er een krediet ter beschikking voor leningen in het kader van investeringen in hernieuwbare energie en energiebesparende maatregelen.

De kapitaalaflossingen van de leningen komen terecht op het begrotingsartikel TB0-9THCATB-OP. De renteontvangsten komen toe op het begrotingsartikel TB0-9THCATA-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2024	5.000	5.000
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0

BO 2025	5.000	5.000
----------------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er zijn geen wijzigingen aan het krediet ten opzichte van BA 2024. Het beschikbare krediet bedraagt 5.000 keuro VAK/VEK.

TBO-1THC2TY-IS - VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONAAL ONDERNEMEN (FIT)

Korte inhoud begrotingsartikel:

In het kader van de oproep 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen met de Sustatool' werd een subsidie toegekend aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2024	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2025	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel zal geschrapt worden uit de uitgavenbegroting gezien de oproep volledig is afgerekend.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AMA SE	Arbeidsmatige activiteiten in de Sociale Economie
AO	Algemene Ontvangsten
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BCT	Begroting- en Consolidatietool
BVR	Besluit Vlaamse Regering
CMW	Collectief Maatwerk
DAC	Derde Arbeidscircuit
DWEWIS	Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie
GESCO	Gesubsidieerde contractuelen
IMW	Individueel Maatwerk
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LDE	Lokale Diensteneconomie
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
MWA	Maatwerkafdeling
N.a.v.	Naar aanleiding van
NBR	Netto Beleidsruimte
OD	Operationele doelstelling
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling
SINE	Sociale Inschakelingseconomie
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
VOP	Vlaamse Ondersteuningspremie
WT	Werkking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Departement WEWIS

Nr.	NAAM INITIATIEF	AARD	INHOUD	PLANNING/ STAND VAN ZAKEN	DATUM INWERKING TREDING
1.	Diverse uitvoeringsbepalingen bij het Ondersteuningsdecreet SE	BVR	Kader voor de taken, de regels voor de organisatie, de samenstelling en de werking van de Commissie SE Update van het subsidiekader voor managementadvies	nog te bepalen	
2.	Optimalisatie CMW	Afhankelijk van aanbevelingen	Optimalisatie maatregel o.b.v. evaluatie over de toeleiding, begeleidingsvoorwaarden de periodieke evaluatie in het kader van collectief maatwerk	nog te bepalen	

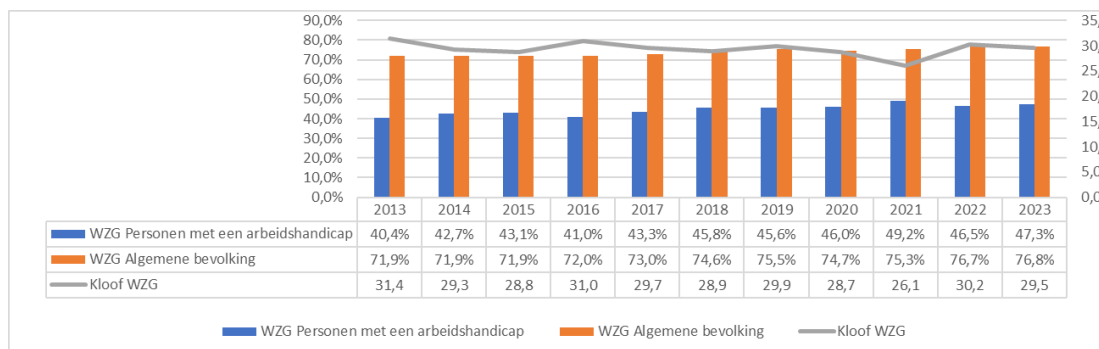
IX. BIJLAGE 'ISE INDICATOREN'

ISE Activering binnen het beleidsveld sociale economie

Indicator: Werkzaamheidskloof algemene bevolking en personen met een arbeidshandicap van 29,5 ppt in 2023.

Grafiek 3 toont de kloof in werkzaamheidsgraad tussen de algemene bevolking en personen met een arbeidshandicap over de voorbije tien jaar (2013-2023). Hoewel de werkzaamheidsgraad bij personen met een arbeidshandicap is gestegen, bleef de kloof redelijk stabiel ten opzichte van de werkzaamheidsgraad bij de algemene bevolking. Weliswaar wordt hier niet – zoals dat wel het geval is bij de algemene bevolking – een streefwaarde (van 80%) vooropgesteld, toch moeten we de kloof zoveel mogelijk verkleinen (en de werkzaamheidsgraad bij de doelgroep versterken). Deze indicator is dan ook zeer nauw gerelateerd aan de strategische doelstelling om de tewerkstellingskansen voor personen met een arbeidsbeperking te versterken, via de verschillende tewerkstellingsmaatregelen van collectief en individueel maatwerk. De indicator dekt de volledige ISE en is budgettair en beleidsrelevant.

Grafiek 3: Werkzaamheidskloof algemene bevolking en personen met een arbeidshandicap (2013-2023)

Noot: * In 2017 en 2021 werd de EAK grondig hervormd, wat zorgt voor een breuk in de resultaten. De evolutie moet bijgevolg met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Bron: DWSE op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) – EAK

Benaming	De kloof in werkzaamheidsgraad tussen de algemene bevolking en personen met een arbeidshandicap
Definitie	De kloof in werkzaamheidsgraad wordt uitgedrukt in procentpunten en geeft het verschil weer tussen twee werkzaamheidsgraden. De kloof of gap tussen de situatie van de doelgroep van sociale economie en de algemene bevolking wordt hierdoor in kaart gebracht, die we met de onderliggende doelstellingen wensen zo klein mogelijk te houden of zelfs te verkleinen. Door de kloof te nemen en niet de werkzaamheidsgraad van de doelgroep, vermijden we dat externe invloeden een kleinere rol spelen in de evolutie van deze indicator. Bijvoorbeeld kan een economische crisis zorgen voor bijv. een lagere

	werkzaamheidsgraad bij alle groepen, maar zal de kloof gelijk blijven.
Laatste gekende waarde	In 2023 bedroeg de werkzaamheidskloof 29,5 ppt. De EAK survey werd afgenomen doorheen het jaar 2023 (4 kwartalen) en het gaat hier over een jaarresultaat.
Streefwaarde	Deze legislatuur wensen we de kloof zo klein mogelijk te houden en zeker niet te laten groeien met de inspanningen die worden genomen om de werkzaamheidsgraad van personen met bepaalde afstand tot de reguliere economie te versterken.
Beleidsmatige relevantie	Het is een effectindicator, dus is niet één op één te linken als de output van het gevoerde beleid. De indicator handelt over het afgelopen jaar en geeft een algemeen beeld hoe het beleid activering binnen de sociale economie heeft geholpen de kloof tussen de doelgroep en de algemene bevolking te verkleinen of zeker niet te vergroten. Aangezien er binnen de ISE verschillende tewerkstellingsmaatregelen worden genomen alsook maatregelen die dienen te leiden tot de stap naar betaald werk, is een overkoepelende indicator nooit zo evaluerend als een outputindicator die per maatregel kan genomen worden. Echter, zo een overkoepelende outputindicator bestaat niet en is niet relevant om te ontwikkelen, omdat ze weinigzeggend zou zijn over het geheel. Outputindicatoren per maatregel worden zo consistent mogelijk ontwikkeld, maar hebben hier en daar een andere finaliteit.
Budgettaire relevantie	Zoals hierboven aangehaald, dekt de indicator de volledige ISE als effectindicator en kunnen we stellen dat ze zeer dekkend is en dus budgettair relevant.

Benaming	De kloof in werkzaamheidsgraad tussen de algemene bevolking en personen met een arbeidshandicap
Soort indicator	Effectindicator <i>Met deze beleidsindicator overkoepelen we de ISE. Directe outputindicatoren op niveau van de ISE nemen we hier niet op, maar worden in andere documenten gemonitord. Zo werd een dashboard opgesteld via het open dataportaal: https://opendata.wse.vlaanderen.be/pages/jr-socialeconomie/</i>
Berekeningswijze	De kloof in werkzaamheidsgraad wordt uitgedrukt in procentpunten en geeft het verschil weer tussen twee werkzaamheidsgraden die worden uitgedrukt in percentages, namelijk de werkzaamheidsgraad van de algemene bevolking en de werkzaamheidsgraad van de groep van personen met een arbeidshandicap. De werkzaamheidsgraad stemt overeen met het gedeelte van de bevolkingsgroep dat werkt binnen de bevolkingsgroep op beroepsactieve leeftijd tussen 20 en 64 jaar.

	<p>De groep personen met een arbeidshandicap wordt afgebakend als de personen die aangeven in hun dagelijkse bezigheden op het werk of daarbuiten in beperkte of erge mate hinder te ondervinden door een handicap, aandoening of ziekte én deze hinder reeds zes maanden of langer ervaren. De operationalisering is gebaseerd op het VN-verdrag over de Rechten van Personen met een Handicap. Daarin wordt gesteld dat niet enkel gekeken moet worden naar de positie en participatie van personen met een erkende handicap, maar naar alle personen die door een langdurige ziekte, aandoening of handicap hinder ondervinden om volwaardig te participeren in de samenleving.</p> <p>Deze gegevens worden gemeten via de EAK-enquête, waarin een representatieve steekproef wordt bevraagd over arbeid. De data die worden gepresenteerd, handelen over de Vlaamse bevolkingsgroep die via deze enquête wordt bevraagd.</p>
Bron	<p>DWSE op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) – EAK</p> <p>De EAK-survey wordt uitgevoerd door Statbel en de data wordt aangeleverd aan DWSE/Steunpunt Werk. De indicatoren worden verder gedeeld met Statistiek Vlaanderen voor onder andere de lijst met Vlaamse Openbare Statistieken.</p> <p>Meer info: https://statbel.fgov.be/nl/enquete/enquete-naar-de-arbeidskrachten-eak</p>
Meetfrequentie	<p>De EAK-survey wordt jaarlijks uitgevoerd en geanalyseerd. De data van het voorgaande jaar zijn voor DWSE beschikbaar in het tweede kwartaal van het huidige jaar.</p>
Kwaliteitsbeoordeling	<p>De indicatoren gerelateerd aan werkzaamheidsgraad en doelgroepen worden al opgenomen als een openbare statistiek: https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/arbeid/werkzaamheidsgraad. De data wordt aangeleverd via het Steunpunt Werk, zoals ook in de bronvermelding en metadata wordt beschreven.</p> <p>Ook op de website van het Steunpunt Werk wordt de werkzaamheidsgraad gerapporteerd, ook voor de subgroep werd een apart dashboard ontwikkeld: https://www.steunpuntwerk.be/cijfers/werkzaamheidsgraad-personen-met-hinder-door-handicap-aandoening-of-ziekte. Ook het internationaal perspectief wordt weergegeven op het algemene niveau: https://www.steunpuntwerk.be/cijfers/vlaanderen-binnen-europa-werkzaamheid</p> <p>De data wordt ook door Eurostat verspreid: https://ec.europa.eu/eurostat.</p>
Reeds gebruikt in andere documenten	<p>De indicator wordt jaarlijks gemonitord via de EAK (enquête naar de arbeidskrachten) survey en is gelinkt met de beleidsdoelstelling om zoveel mogelijk mensen met een arbeidshandicap op beroepsactieve leeftijd te laten participeren aan de arbeidsmarkt. Jaarlijks publiceert DWSE in samenwerking met het Steunpunt Werk een Trendrapport rond kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. Hier wordt een hoofdstuk gewijd aan de groep personen met een arbeidshandicap en wordt de kloof ook besproken. Een korte samenvatting, alsook het rapport kan men hier terugvinden: https://www.vlaanderen.be/kennisplatform-departement-werk-en-sociale-economie/bijdragen-van-het-</p>

	<p>kennisplatform/tendrapport-2023-kwetsbare-groepen-op-de-vlaamse-arbeidsmarkt</p> <p>Deze cijfers worden vaak binnen de documenten en presentaties rond sociale economie opgenomen. Onderzoeken (zoals "<i>Sociale economie en armoede. De impact van de sociale economie op armoede in Vlaanderen (SOCIAL): evaluatie en vooruitblik</i>") worden op het kennisplatform weergegeven: https://www.vlaanderen.be/kennisplatform-departement-werk-en-sociale-economie/inclusieve-samenleving</p>
--	---

ISE Duurzame arbeidsmarkt binnen het beleidsveld sociale economie

Een prestatie-informatie-indicator die de samenwerking tussen het sociale-economiecircuit en het reguliere circuit beschrijft, wordt onderzocht. Op dit moment bestaat er geen valabel alternatief of proxy die zowel budgettair als beleidsrelevant is om deze ISE effectief te meten.